

Utskottet för framställningar

30.5.2017

UPPDRAGSRAPPORT OCH REKOMMENDATIONER

till följd av undersökningsuppdraget i Sverige den 20–21 februari 2017 med
anledning av frågan om personnummer i Sverige

Utskottet för framställningar

Ledamöter som deltog i uppdraget:

Pál Csáky	(PPE) (uppdragschef)
Michela Giuffrida	(S&D)
Kostadinka Kuneva	(GUE/NGL)

Medföljande ledamöter:

Cecilia Wikström	(ALDE)
------------------	--------

Inledning

”[Det] kvarstår enbart ett praktiskt hinder med avseende på den fria rörligheten för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar: de administrativa svårigheterna att få ett personnummer från Skatteverket, vilket innebär ett allvarligt hinder i vardagen i det svenska samhället.”¹

De mottagna framställningarna handlar om en påstådd överträdelse av unionsmedborgares fria rörlighet och mer specifikt av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier. Mer konkret har framställarna inte registrerats i det svenska folkbokföringsregistret, och har därför inte mottagit ett personnummer, som krävs för att få tillgång till ett flertal tjänster av relevans för vardagslivets aktiviteter för medborgare i Sverige.

Vissa av framställningarna diskuterades under utskottets sammanträde den 14 juli 2015. Det beslutades att framställningarna hålls öppna i väntan på ytterligare uppgifter från Europeiska kommissionen. Efter detta sammanträde har Europaparlamentet mottagit ytterligare tre framställningar om samma fråga. Efter att ha mottagit de nya uppgifterna från kommissionen (se bilaga) har utskottet för framställningar beslutat att anordna ett undersökningsuppdrag i Stockholm.

Utöver de framställningar som mottagits av Europaparlamentet har kommissionen mottagit många klagomål från unionsmedborgare om samma fråga, och Solvit och Ditt Europa – Rådgivning hanterar den också regelbundet.

Kommissionens avdelningar har inlett en omfattande bedömning av det svenska folkbokföringssystemets förenlighet med EU:s bestämmelser om grundläggande friheter, i synnerhet artiklarna 21, 22, 45, 49 och 56 i EUF-fördraget samt relevant sekundärrätt, inbegripet direktiv 2004/38/EG. Kommissionen inledde i januari 2015 diskussioner med Sverige om frågan om personnummer. Därefter öppnades ett EU Pilot-förfarande i oktober 2016.

Såsom delegationens medlemmar påminde om utgör unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra och uppehålla sig i alla EU-länder en av de fyra grundläggande friheter som fastställs i EU-fördragen och en nödvändig förutsättning för en väl fungerande inre marknad.

Medlemsstater ska sörja för praktiska lösningar för att säkerställa respekten för unionsmedborgares grundläggande rättigheter, och i det sammanhanget är ömsesidighet medlemsstaterna emellan avgörande.

Det svenska systemet för personlig identifiering

Personnumret, det svenska nationella identifikationsnumret, infördes 1947. Nummer

¹Hinder för rätten att fritt röra sig och att fritt uppehålla sig för unionsmedborgare och deras familjer: Landsrapport för Sverige, Europaparlamentet, juni 2016, tillgänglig på: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556966/IPOL_STU\(2016\)556966_SV.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556966/IPOL_STU(2016)556966_SV.pdf)

utfärdas av Skatteverket som en del av folkbokföringen.

Kopplingen mellan en person och personnumret upprättas genom folkbokföringen och genom identitetshandlingar och sekundärt genom den utbredda användningen av numret i olika kontakter med myndigheter, skolor och universitet samt företag (banker, försäkringsbolag osv.).

För medborgare och andra personer som föds i Sverige utfärdas personnumret kort efter att barnets födsel rapporterats av (under normala omständigheter) föräldrarna och vårdpersonal. I undantagsfall kan numret ändras senare i livet, oftast på grund av felaktig registrering av barnets födelsedatum eller kön. Om en person genomgår en fullständig könskorrigering operation senare i livet ändras serienumret så att det stämmer överens med det nya fysiska könet (ändring av den nionde siffran för kön).

En person med uppehållsrätt får bo i Sverige utan uppehållstillstånd. Syftet med detta är att främja den fria rörligheten inom EU. Upphållsrätt och möjligheten att upptas i folkbokföringen samt att erhålla ett personnummer erbjuds för alla EES-medborgare som uppfyller något av följande kriterier:

- Personen arbetar, tillhandahåller tjänster eller har sitt företag i Sverige.
- Personen är inskriven som student vid en erkänd svensk utbildningsinstitution och har heltäckande sjukförsäkring.
- Personen har tillräckliga tillgångar för att försörja sig själv och sin familj såväl som heltäckande sjukförsäkring för sig själv och sina familjemedlemmar som ska bo i Sverige.

Dessutom måste det fastställas att arbetet eller utbildningen kan förväntas pågå i minst ett år. Det är i vissa fall svårt för unionsmedborgare att lägga fram sådana bevis.

En EU-medborgare som söker arbete kan ha uppehållsrätt i Sverige, men kan inte upptas i den svenska folkbokföringen av detta skäl. Anledningen till detta är att en unionsmedborgare i detta fall endast har absolut uppehållsrätt i Sverige i högst sex månader.

Familjemedlemmar till EES-medborgare med uppehållsrätt kan själva ha uppehållsrätt och behöver i så fall inte ett uppehållstillstånd.

För personer som kommer att vistas i Sverige i mindre än ett år och inte kan registreras i den svenska folkbokföringen med ett personnummer finns det i teorin ett annat slags identifieringsnummer: **samordningsnumret**. Även detta nummer utfärdas av Skattemyndigheten, men endast på begäran av en institutionell myndighet. Det används för kontakter mellan en person och en myndighet som i annat fall skulle kräva användning av ett personnummer, till exempel för personer som har sin huvudsakliga bostadsort i landet i mindre än ett år eller som inte bor där alls men som behöver kontakta myndigheter, t.ex. personer som äger ett sommarhus, eller för svenska medborgare som aldrig har bott i Sverige. Det är dock huvudsakligen i samband med det restriktiva tillhandahållandet av detta samordningsnummer som praktiska problem uppstår.

Personer som inte har ett känt svenskt person- eller samordningsnummer men som behöver

sjukvård, t.ex. utländska turister, medvetlösa personer, nyfödda barn som behöver särskild vård (friska nyfödda barn registreras i sina mödrars patientjournaler) och vissa andra (t.ex. vid särskilt integritetsskydd som vid hiv-tester) kommer att få ett reservnummer som är tillfälligt och som endast används för sjukvård.

Undersökningssuppdraget gav en möjlighet till diskussion med de behöriga svenska myndigheterna om de problem som vissa unionsmedborgare står inför när det gäller deras uppehållsrätt i Sverige och om möjligheterna till att förbättra det system som presenteras ovan för att bättre respektera den grundläggande fria rörligheten för unionsmedborgare i Sverige.

Framställningarna och framställarna

Framställningarna nr 1098/2010, ingiven av en tysk medborgare, om de svenska myndigheternas diskriminering av EU-medborgare,

nr 1183/2010, ingiven av en tysk medborgare, om behovet av ett personnummer i Sverige,

nr 1289/2012, ingiven av en brittisk framställare, om intrång i hennes rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i EU,

nr 0902/2015, ingiven av en spansk framställare, om kraven på medborgare i en EU-medlemsstat för att bo i Sverige,

nr 0299/2016, ingiven av en tysk framställare, om diskriminering av EU-medborgare i Sverige på grund av myndigheternas avslag på begäran att utfärda ID-nummer,

nr 1323/2016, ingiven av en tysk framställare, om e-legitimation i Sverige.

Framställarna äger antingen fastigheter i Sverige utan att ha sin permanenta bostadsort där eller är gifta med eller är partner till en svensk medborgare. De kan inte erhålla ett personnummer och följaktligen inte heller få tillgång till flera tjänster eller fullt ut dra nytta av sina rättigheter som lagligen bosatta.

Sammanfattande rapport från sammanträdena

Undersökningssuppdraget varade från kl. 9.00 till kl. 17.00, tisdagen den 21 februari. Det syftade till att ge de ledamöter i utskottet för framställningar som deltog i delegationen för undersökningssuppdraget en bättre insikt i situationen genom samråd med företrädare för olika tjänster inom den svenska förvaltningen som alla öppet delade med sig av sina erfarenheter och ståndpunkter.

I. En fråga om information

Såsom angavs i inledningen utfärdas personnummer av Skatteverket, som utgör en del av folkbokföringen och lyder under finansdepartementet.

Delegationen sammanträdde med företrädare för finansdepartementet och dess olika myndigheter som hanterar de frågor som tas upp i framställningarna. Först, från departementet, Maria Åhrling och Frank Walterson och från Skattemyndigheten, Håkan Nilsson och Ingegerd Widell. Den sammanträdde även med Monika Johansson, biträdande chef för finansinstitut och finansmarknader vid bankavdelningen, för att mer

specifikt diskutera frågan om tillgång till bankkonton i Sverige.

Det svenska systemet fungerar väl för identifiering av fast bosatta. Så länge man uppfyller de kriterier som anges ovan har man inget problem att få ett nummer eller att följaktligen få tillgång till alla tjänsterna på lika villkor som alla svenska medborgare. Den huvudsakliga svårigheten förblir beviset om ett uppehåll på längre än ett år och, för de personer som inte är ekonomiskt aktiva, att styrka sin förmåga att finansiellt försörja sig själva (i enlighet med artikel 7.1 b i direktivet ska "[v]arje unionsmedborgare [...] ha rätt att uppehålla sig inom en annan medlemsstats territorium under längre tid än tre månader om den berörda personen [...] för egen och sina familjemedlemmars räkning har tillräckliga tillgångar för att inte bli en belastning för den mottagande medlemsstatens sociala biståndssystem under vistelsen, samt har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i den mottagande medlemsstaten").

Vad gäller identifieringen av personer som inte är fast bosatta och som inte är unionsmedborgare är funktionen inte optimal och förfarandet för att tillhandahålla samordningsnummer och dess tillämpning behöver förbättras. Unionsmedborgares ökade rörlighet utgör en delförklaring till systemets otillräcklighet.

Om en unionsmedborgare vägras inskrivning i registret innebär detta inte att denne inte kan uppehålla sig i Sverige. Uppehållsrätten kontrolleras inte av folkbokföringen. Rent praktiskt kommer dock denna person inte att ha tillgång till att antal tjänster och kommer inte att kunna åtnjuta sitt uppehåll i Sverige på samma sätt som en svensk medborgare.

När myndigheterna informerades om några av de konkreta svårigheter som framställarna står inför (t.ex. att skaffa ett bankkonto, ett mobiltelefonnummer, att skriva in sig vid en idrottshall eller ett bibliotek osv.) klargjorde de att det inte förelåg något specifikt lagkrav på personnummer för tillgång till denna slags tjänster. Detta leder till slutsatsen att det råder brist på information om de rättsliga bestämmelserna på båda sidor: unionsmedborgarna och de svenska privata aktörerna såsom banker och telekomoperatörer. Den praktiska användningen av privata aktörer av personnummer för att identifiera en person/kund bör aldrig godtas som ett krav, när det inte föreligger några sådana rättsliga bestämmelser, och tjänsteleverantörer bör informeras om att ett id-kort ska räcka som identifiering. De privata aktörerna måste även informeras bättre om förekomsten av samordningsnumret, som skiljer sig något från personnumret, och om dess giltighet.

En kommentar fälldes om att det inte föreligger några specifika rättsliga bestämmelser om sanktioner för privata aktörer när de utan grund begär ett personnummer för tillgång till sina tjänster.

Det föreligger ett tydligt behov av vägledning för medborgare, offentliga myndigheter och privata aktörer i syfte att förbättra deras samarbete och därmed hela systemets funktion, vilket sålunda skulle underlätta unionsmedborgares fria rörlighet. Informationen om samordningsnumret behöver förbättras, förtydligas och spridas bättre eftersom den något annorlunda strukturen för numret, jämfört med personnumret, vid flera tillfällen har lett till tvivel om dess äkthet.

Bättre information behövs inte endast om när personnummer krävs utan också om samordningsnumret och om provningsmedel i fall av begäranden utan grund eller försening av registreringen.

Vad gäller prövningsmedel för unionsmedborgare när dessa utsätts för grundlösa krav föreligger flera möjligheter. I sådana fall bör medborgare använda sig av det interna förfarandet hos den berörda privata aktören, såsom konsumentavdelningarna hos banker. Den svenska konsumentombudsmannen togs också upp som en möjlighet tillsammans med Allmänna reklamationsnämnden (ARN)¹. Vanligtvis förflyter ungefär sex månader mellan anmälan och beslut. Det är därför nödvändigt att förbättra tidsramen för beslut för personer som är tillfälligt eller inte fast bosatta och som inte har något personnummer.

II. Tillgång till hälso- och sjukvård

Utövandet av fri rörlighet är omöjligt utan skydd av rättigheter till social trygghet för medborgare som flyttar.

Delegationens medlemmar sammanträdde också med Malin Skäringer och Christina Janzon från socialdepartementet för att diskutera frågan om tillgång till svensk hälso- och sjukvård i ett europeiskt sammanhang.

Varje medlemsstat har sitt eget sociala trygghetssystem som samordnas med de andra på EU-nivå tack vare Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen². Sverige har ett uppehållsbaserat hälso- och sjukvårdssystem, dvs. alla personer som uppehåller sig (är registrerade i folkbokföringen) i Sverige har tillgång till samma hälso- och sjukvård³. I praktiken förelåg vissa problem i Sverige i kombinationen av bestämmelserna om fri rörlighet och förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen.

Om man inte är registrerad i Sverige bör det finnas möjlighet att använda det europeiska sjukförsäkringskortet för att utnyttja grundläggande akutvård.

En av framställarna klagade på att de svenska behöriga myndigheterna vägrade att acceptera hans europeiska sjukförsäkringskort.

Kommissionen har varit i kontakt med de svenska myndigheterna vad gäller de svårigheter som unionsmedborgare och deras familjemedlemmar har haft med att säkra tillgång till det offentliga hälso- och sjukvårdssystemet i Sverige innan de erhållit ett personnummer. Kommissionen inledde i november 2012 ett EU Pilot-förfarande med Sverige angående detta ämne. Efter utförliga diskussioner och dialoger om denna fråga ändrade Sverige till slut sin nationella lagstiftning. Dessa ändringar trädde i kraft den 1 februari 2016. En person som i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004 är föremål för svensk lagstiftning kan sedan dess erhålla ett intyg som ger tillgång till samma hälso- och sjukvård som tillhandahålls personer som är registrerade i Sverige. Intyget kan användas tills personen har erhållit ett personnummer.

¹ Offentlig myndighet som fungerar ungefär som en domstol och vars huvuduppgift är att lösa tvister mellan konsumenter och företag efter anmälningar som görs av konsumenten. Innan anmälan lämnas in till ARN måste företaget ha förkastat klagomålet helt eller delvis (eller inte ha svarat alls). Dess utredning är gratis.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:166:0001:0123:sv:PDF>

³ Det är nödvändigt att konstatera att varje landsting, lokala myndighet eller kommun ansvarar för hantering och prioritering av sina egna hälso- och sjukvårdsresurser. Som ett resultat kan typen av hälso- och sjukvårdstjänster variera.

III. Förvärv av fastigheter

Registreringen av ägande av fastigheter hanteras i Sverige av Lantmäteriet, som lyder under näringsdepartementet. Delegationens medlemmar sammanträdde med Magdalena Anderson, affärsutvecklare vid myndigheten, och Roger Ekman, särskild rådgivare vid departementet.

Inom området förvärv och registrering av äganderätt föreligger återigen inget specifikt problem om man har ett personnummer. De olika uppgifter som krävs för att bli registrerad som en ny ägare kan erhållas enkelt. Vad gäller en unionsmedborgare som inte har ett personnummer är detta inget hinder för att erhålla äganderätt men praktiska svårigheter kan uppstå.

Olika brister påpekades i det nuvarande systemet, mer specifikt: de olika identifieringsnummer som förekommer inom fastighetsområdet (t.ex. distriktsnummer) och svårigheten att få tillgång till köparnas adress när de inte har något personnummer (eller när de inte kommer från en medlemsstat i Nordiska rådet som har vissa särskilda möjligheter).

Ett förenklat system tack vare samordningen av de olika registren och framtagandet av samordningsnumret som en unik referens togs upp som en möjlig lösning. En bättre personlig registrering av köpare skulle definitivt bidra till att förbättra kvaliteten på systemet för fastighetsregistrering. En möjlig koppling mellan förvärvet av äganderätten till en fastighet och förvärvet av ett samordningsnummer skulle också kunna komma i fråga.

Ett av de huvudsakliga hindren för framtagandet av samordningsnumret som ett verktyg för att förenkla systemet är dock omöjligheten för en enskild person att direkt efterfråga ett samordningsnummer. Begäran måste inledas av en offentlig myndighet.

Slutsatser och rekommendationer

Slutsatser

Per Åsling och Jörgen Hellman, ordförande respektive vice ordförande för riksdagens skatteutskott, har, tillsammans med Ann-Marie Wallin och Olof Åkäreén som företrädare utskottets kansli, bekräftat den politiska viljan att lösa de frågor som tagits upp i framställningarna. De tillstod behovet av ett mer flexibelt och mindre tidskrävande system.

Under sin diskussion med delegationens medlemmar bekräftade Peter Gerlach, stabschef vid finansdepartementet, viljan hos de svenska myndigheterna att komma vidare i de frågor som togs upp i framställningarna och beklagade de problem som europeiska medborgare har haft på när de utnyttjat sin rätt till fri rörlighet i EU.

Genom att medge de praktiska svårigheter som vissa unionsmedborgare har haft i Sverige har de nationella myndigheterna påbörjat processen med att hitta effektiva sätt att förbättra systemet.

Till att börja med föreligger, såsom anges ovan, ett **behov av bättre information** till både unionsmedborgare som flyttar och de svenska privata aktörerna angående de rättsliga bestämmelserna om personnummer. Privata aktörer bör informeras om att det rutinmässigt använda personnumret i många fall inte krävs enligt lagen. Kommunikation och samordning bör också förbättras bland olika berörda administrativa tjänster, i synnerhet för att korta ner

hanterings- och väntetiden för tillhandahållande av identifieringsnummer, vilken har ökat under de senaste åren.

Ett möjligt **utbyte av bästa praxis med medlemsstaterna i Nordiska rådet** har också tagits upp som en möjlig källa till en lösning. Eftersom de flesta medlemsstaterna i Nordiska rådet använder ett jämförbart system med personnummer föreslogs ett inledande av utbyte av åsikter inom ramen för Nordiska rådet i syfte att fastställa hur andra länder lyckas undgå att ställas inför samma problem som Sverige.

Slutligen ses framtagandet av samordningsnumret, med en underlättad och snabbare tillgång, som en lösning för att på ett effektivt sätt minska de hinder som unionsmedborgare som inte är fast bosatta i Sverige hittills har stött på. I syfte att åstadkomma en sådan utveckling överväger myndigheterna en möjlig anpassning av lagstiftningen som skulle möjliggöra för fler personer att skaffa ett samordningsnummer från Skattemyndigheten.

Mer allmänt, angående frågan om personlig identifiering, skulle även genomförandet av förordning (EU) nr 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden fram till februari 2018 kunna underlätta tillgången till personnummer. Huvudsyftet med denna förordning är att lösa problemet med otillräcklig gränsöverskridande interoperabilitet för nationella elektroniska id-kort vilket hittills har hindrat medborgare och företag från att fullt ut dra nytta av den digitala inre marknaden och att erbjuda en gemensam rättslig grund för medlemsstaterna. Ett samarbetsnätverk har inrättats som en mekanism för samarbete mellan medlemsstater i syfte att uppnå interoperabilitet och säkerhet för deras system för elektroniska id-kort. Nätverket utgör ett forum med regelbundna möten, vid vilka medlemsstaterna kan utbyta relevant information, erfarenhet och god praxis.

Rekommendationer

Med beaktande av alla ovannämnda överväganden, och med erkännande av att unionsmedborgarnas fria rörlighet utgör en pelare av Europeiska unionen, lägger utskottet för framställningar fram följande rekommendationer för de ansvariga nationella myndigheterna och för kommissionen:

1. Utskottet välkomnar den politiska vilja som visats under undersökningsuppdraget från de svenska myndigheternas sida att hitta lösningar till de frågor som togs upp i framställningarna, och uppmanar de svenska myndigheterna att ha en närmare dialog med kommissionen.
2. Utskottet välkomnar de rättsliga förändringar som trädde i kraft den 1 februari 2016 och som underlättar unionsmedborgares tillgång till svensk hälso- och sjukvård via ett nationellt intyg som ges till dem och deras familjemedlemmar, innan de erhållit ett personnummer.
3. Utskottet uppmanar de svenska myndigheterna att utan ytterligare dröjsmål föreslå och genomföra konkreta administrativa och rättsliga lösningar på de svårigheter med anknytning till fri rörlighet som beskrivs av unionsmedborgare i deras framställningar ingivna till Europaparlamentet och i klagomål till Europeiska kommissionen.
4. Utskottet uppmanar de svenska myndigheterna att fortsätta sina ansträngningar för ett enklare och mer effektivt system för tillhandahållande av identifieringsnummer, såsom

samordningsnumret, i synnerhet för personer som är tillfälligt eller inte fast bosatta.

5. Utskottet betonar behovet – och uppmantrar de svenska myndigheterna – att stärka de direkta kanalerna för dialog med medborgarna, som en strategi för att tillgodose behovet av verkningsfulla samtal.

6. Utskottet uppmanar de svenska myndigheterna att verka för att minska väntetiderna för nyanlända att erhålla ett identifieringsnummer.

7. Utskottet uppmanar med kraft de svenska myndigheterna att utöka sitt åtagande genom att inleda informationskampanjer så snart som möjligt till förmån för den svenska allmänheten och svenska privata aktörer som har kontakt med nyanlända.

8. Utskottet uppmanar med kraft de svenska myndigheterna att klargöra all relevant information, och göra densamma lättillgänglig för unionsmedborgare som flyttar eller uppehåller sig i Sverige, om vem som kan erhålla identifieringsnummer och hur detta görs.

9. Utskottet rekommenderar en förbättring av den information som tillhandahålls unionsmedborgare om sätt att klaga på eller överklaga beslut från privata aktörer som felaktigt begär personnummer av unionsmedborgare.

10. Utskottet stöder idén om att låta enskilda personer själva begära ett samordningsnummer utan förmedling via en offentlig myndighet i syfte att göra det möjligt för fler personer att skaffa det.

11. Utskottet uppmantrar de svenska myndigheterna att utbyta bästa praxis för identifieringsnummer med medlemsstater i Nordiska rådet.

12. Utskottet ber kommissionen att fortsätta övervaka de rättsliga och praktiska förbättringarna vad gäller det svenska personnummersystemet för unionsmedborgare och att hålla utskottet för framställningar underrättat om relevant utveckling avseende unionsmedborgares fria rörlighet.

13. Utskottet belyser vikten av den vägledning som utfärdats av kommissionen med avseende på heltäckande sjukförsäkring¹, i vilket följande anges: ”Eventuell täckning av försäkring, privat eller offentlig, som tecknats i den mottagande medlemsstaten eller annorstädes är i princip godtagbar, så länge som den är heltäckande och inte belastar de offentliga finanserna i den mottagande medlemsstaten. När medlemsstaterna skyddar sina offentliga finanser under det att de bedömer allsidigheten i sjukförsäkringens täckning måste de iaktta de begränsningar som föreskrivs genom gemenskapens lagstiftning och i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen”.

14. Utskottet välkomnar förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och av förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004².

15. Utskottet välkomnar ikraftträdandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto,

¹ COM(2009)0313.

² COM(2016)0815.

byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner, vilket syftar till att förenkla tillgången och bör underlätta unionsmedborgarnas utövande av den grundläggande fria rörligheten.

Bilaga 1: Sammanfattning av mottagna framställningar

- Framställning nr 1098/2010, ingiven av en tysk framställare, om de svenska myndigheternas diskriminering av EU-medborgare

Framställaren äger skogsfastigheter i Sverige, men tillbringar endast halva året i landet. Myndigheterna ger honom därför inte ett vanligt folkbokföringsnummer. Detta nummer är absolut nödvändigt för varje officiell handling i Sverige, till exempel för att öppna ett bankkonto, teckna ett telefonabonnemang eller till och med få tillgång till Skogsstyrelsens webbplats, vilket för framställaren är av yttersta vikt. Framställaren påpekar att hans fria rörlighet och affärsverksamhet skadas av detta.

- Framställning nr 1183/2010, ingiven av en tysk framställare, om behovet av ett personnummer i Sverige

Framställaren klagar över att han inte kan få ett personnummer i Sverige, där han äger egendom. Utan personnummer kan han inte öppna ett bankkonto eller teckna telefonabonnemang.

- Framställning nr 1289/2012, ingiven av en brittisk framställare, om intrång i hennes rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i EU

Framställaren är en brittisk medborgare som bor i Sverige och är gift med en svensk medborgare. Hon kritiserar att Skatteverket vägrar att registrera henne, uppenbarligen på grund av ett administrativt misstag. Detta hindrar framställaren från att registrera sig hos Försäkringskassan och därmed från att täckas av det svenska hälso- och sjukvårdssystemet. Framställaren anser att detta utgör ett intrång i hennes rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i Europeiska unionen (direktiv 2004/38/EG). Hon har lämnat in ett antal klagomål, mer specifikt till ombudsmannen och till Europeiska kommissionen (hon tillhandahåller referensnummer för Solvit och Chap).

- Framställning nr 0902/2015, ingiven av en spansk framställare, om kraven på medborgare i en EU-medlemsstat för att bo i Sverige

Framställaren klagar på att de svenska myndigheterna har infört en rad krav – som han anser stå i strid med unionsrätten – för att ansöka om uppehållstillstånd i Sverige. Framställaren, som bor i Sverige och har en svensk partner, lämnade in sitt europeiska sjukförsäkringskort som har utfärdats i Spanien till myndigheterna, som vägrade godta det och i stället begärde en S1-blankett (som gäller för personer som pendlar för att arbeta i Sverige eller som är pensionerade).

- Framställning nr 0299/2016, ingiven av en tysk framställare, om diskriminering av EU-medborgare i Sverige på grund av myndigheternas avslag på begäran att utfärda ID-nummer

Framställaren, som är tysk medborgare, anser att han utsatts för diskriminering i Sverige

eftersom han inte kunde få ett svenskt ID-nummer trots att han ägt ett fritidshus där sedan 1997. Han fick permanent uppehållstillstånd i landet 2013 men han kan ändå inte få ett ID-nummer. Han har därför inte kunnat teckna abonnemang för mobiltelefon, använda vissa svenska myndigheters och företags webbportaler eller få sin post. Framställaren anser att han på grund av diskrimineringen inte har kunnat utöva sina rättigheter enligt direktivet för betalkonton: jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner (2013/0139). Detta visade sig när han försökte öppna ett betalkonto hos FOREX Bank och kontaktade flera andra banker som avvisade honom på grund av att han inte hade ett svenskt personnummer eller ID. Han anser att de svenska myndigheterna inte har genomfört EU:s direktiv i den nationella lagstiftningen.

- Framställning nr 1323/2016, ingiven av en tysk framställare, om e-legitimation i Sverige

Framställaren har egendom i Sverige som han måste betala skatt på, och han måste även hålla kontakten med diverse myndigheter. Dock saknar han svenskt personnummer och kan följaktligen inte ta emot e-legitimation som skulle göra det möjligt för honom att kommunicera med myndigheterna på internet. Han utesluts därför från många tjänster såsom internetåtkomst till den svenska skattemyndigheten, internetbanker osv., och anser att han är föremål för diskriminering.